

Dovolací důvod

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. ve znění účinném do 31.12.2000 lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry (např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není ve skutečnosti pro skutkové zjištění důležitý apod.).

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. ve znění účinném do 31.12.2000 lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry (např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není ve skutečnosti pro skutkové zjištění důležitý apod.). Znamená to, že hodnocení důkazů, a tedy ani skutkové zjištění jako jeho výsledek, z jiných než z výše uvedených důvodů nelze dovoláním úspěšně napadnout.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 18/2001, ze dne 12.4.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Z. P., zastoupeného advokátem, proti žalované obchodní společnosti S.- E., s.r.o., zastoupené advokátem, o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru, vedené u Okresního soudu v Šumperku pod sp.zn. 10 C 110/96, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. listopadu 1999, č.j. 16 Co 336/99-127, tak, že dovolání žalobce zamítl.

Z odůvodnění :

Dopisem ze dne 2.5.1996 (doručeným žalobci dne 3.5.1996) žalovaná sdělila žalobci, že s ním ruší pracovní poměr „dle zákoníku práce § 53 odst. 1 písm. b) - porušení pracovní kázně zvláště hrubým způsobem“. Důvod k tomu opatření spatřovala v tom, že žalobce se „dne 15.4., 16.4. a 22.4. až dosud nedostavil do zaměstnání bez řádné omluvy“.

Žalobce se domáhal (žalobou změněnou se souhlasem soudu prvního stupně), aby bylo určeno, že uvedené okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné. Žalobu odůvodnil zejména tím, že ve dnech 15. a 16.4.1996 se nedostavil do zaměstnání z důvodu „zdravotní indispozice způsobené chronickým onemocněním“, že „s vypsáním“ neomluvené absence v těchto dnech souhlasil, neboť se domníval, že mu tak bude umožněno skončení pracovního poměru dohodou, o což také opakovaně požádal (písemně k datu 30.4.1996), a že za tuto neomluvenou absenci již dostal upozornění, byly mu

odebrány výkonnostní prémie a o dva dny krácena dovolená. K opakování absence v době „od 22.4.1996 dosud“ podle žalobce nemohlo dojít již proto, že od 17.4. do 6.5.1996 byl v pracovní neschopnosti, což žalované řádně a včas doložil.

Okresní soud v Šumperku rozsudkem ze dne 30.3.1998, č.j. 10 C 110/96-55, určil, že „okamžité zrušení pracovního poměru dané žalovanou žalobci dopisem doručeným dne 3.5.1996 je neplatné“ a rozhodl, že žalobci se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení a že žalovaná je povinna zaplatit soudní poplatek v částce 1.000,- Kč „na účet“ Okresního soudu v Šumperku. Poté, co z provedených důkazů zjistil, že okamžité zrušení pracovního poměru ze dne 2.5.1996 bylo žalobci řádně doručeno dne 3.5.1996 a že mistr R. N. dne 19.4.1996 rozhodl ve smyslu ustanovení § 40 odst. 5 nařízení vlády č. [108/1994](#) Sb. v součinnosti s odborovým orgánem o neomluveném zameškání práce žalobce u žalované ve dnech 15.4. a 16.4.1996, dovodil, že z pracovního řádu žalované nevyplývá, že by R. N. byl oprávněn rozhodovat o neomluveném zameškání práce. Protože neomluveným zameškáním práce je nepřítomnost zaměstnance v práci jen tehdy, jestliže ji zaměstnavatel kvalifikoval jako neomluvenou a jestliže s jeho stanoviskem vyslovil souhlas příslušný odborový orgán, protože o neomluveném zameškání práce žalobce u žalované nerozhodl statutární orgán a protože „nelze dovodit pověření vedoucího pracovníka R. N. k takovému rozhodnutí“, dospěl soud prvního stupně k závěru, že v nepřítomnosti žalobce v práci ve dnech 15.4.1996 a 16.4.1996 není možno spatřovat porušení pracovní kázně.

K odvolání žalované Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 25.6.1998, č.j. 16 Co 180/98-67, rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Po doplnění dokazování popisem práce mistra R. N. ze dne 16.6.1995 dospěl na rozdíl od soudu prvního stupně k závěru, že R. N. jako vedoucí zaměstnanec žalované ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 a 3 zák. práce byl oprávněn rozhodovat o neomluveném zameškání práce svých podřízených zaměstnanců v souladu s ustanovením § 40 odst. 5 nařízení vlády č. [108/1994](#) Sb. Soudu prvního stupně uložil, aby se zabýval zjištěním, zda se žalobce skutečně dopustil vytykaného porušení pracovní kázně a zda jeho jednání dosahuje intenzity zvláště hrubého porušení pracovní kázně; zároveň soudu prvního stupně vytkl, že nerozhodl o celém petitu žaloby tak, jak jej žalobce konkretizoval („na čl. 31“), a že jeho rozsudek postrádá výrok o nákladech řízení žalované.

Okresní soud v Šumperku rozsudkem ze dne 22.3.1999, č.j. 10 C 110/96-109, žalobě znovu vyhověl a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 1.526,- Kč. Po doplnění dokazování dovodil, že žalobce porušil pracovní kázeň pouze tím, že neomluveně zameškal směny ve dnech 15.4. a 16.4.1996, že však žalovaná neprokázala další mu vytykané porušení pracovní kázně, spočívající v tom, že „žalobce se nedostavil do zaměstnání bez řádné omluvy od 22.4. do 2.5.1996“, neboť žalobce byl od 17.4.1996 v pracovní neschopnosti a dne 18.4.1996 předložil žalované legitimaci práceneschopného. Při hodnocení míry intenzity porušení pracovní kázně přihlédl soud prvního stupně k tomu, že žalobce se před datem 15.4.1996 nedopustil neomluveného zameškání práce, že byl hodnocen jako průměrný až dobrý pracovník, který byl ochoten vykonávat práci přesčas, že se jednalo o dvě ojedinělé absence a že nebylo prokázáno, že by byla žalované porušením pracovní kázně způsobena škoda. Dospěl k závěru, že žalobce svým protiprávním jednáním sice porušil základní povinnosti zaměstnance uvedené v ustanovení § 35 odst. 1 písm. b), § 73 odst. 1 písm. a) zák. práce a že toto jednání je třeba hodnotit jako závažné porušení pracovní kázně ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. f) zák. práce, že však svou intenzitou nedosahuje porušení pracovní kázně zvláště hrubým způsobem; okamžité zrušení pracovního poměru ze dne 2.5.1996 proto posoudil jako neplatné.

K odvolání žalované Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 29.11.1999, č.j. 16 Co 336/99-127, změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 23.879,50 Kč a před soudem druhého stupně 7.004,- Kč k rukám advokáta. Odvolací soud poté, co dokazování doplnil výslechem svědka R. N., dospěl na rozdíl od soudu prvního stupně k závěru, že jednání žalobce, spočívající v tom, že ve dnech 15. a 16.4.1996 neomluveně meškal směny, je porušením pracovní kázně zvláště hrubým způsobem. Při hodnocení stupně intenzity porušení pracovní kázně považoval za podstatné, že žalobce neomluvenou absencí v zaměstnání ve dnech 15. a 16.4.1996 „úmyslně porušil pracovní kázeň se záměrem dosáhnout skončení pracovního poměru u žalované“ a že právě tato skutečnost převážila nad okolnostmi, které zvažoval soud prvního stupně, tj. nad dosavadním postojem žalobce k plnění pracovních úkolů. Vycházel přitom z výpovědi svědka R. N., dispečera žalované a nadřízeného žalobce, z níž zjistil, že před meškáním směn se za ním žalobce dostavil a chtěl rozvázat pracovní poměr dohodou (žádost odůvodnil tím, že si našel lépe placenou práci), že svědek s rozvázáním pracovního poměru dohodou nesouhlasil, že však žalobce tuto skutečnost nechtěl vzít v úvahu a svědkovi sdělil, že „věc bude řešit jinak“, že „do fabriky nepřijde“ a „aby svědek celou záležitost neprodlužoval“; svědecká výpověď pak „koresponduje“ s písemností žalobce ze dne 18.4.1996, doručenou téhož dne na personální oddělení žalované, označenou jako „Výpověď z pracovního poměru a žádost o vypracování pracovního posudku“, podle jejíhož obsahu žalobce dal „výpověď z pracovního poměru dohodou ke dni 30.4.1996“, jako důvod uvedl „nespokojenost s úrovní mezd a svou možností vyššího výdělku“ a současně „vyjádřil důvěru, že jeho výpověď bude brzy přijata s uspokojením a nebudou mu činěny žádné překážky v odchodu“. Posuzované okamžité zrušení pracovního poměru je proto podle názoru odvolacího soudu platným právním úkonem.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce z důvodu uvedeného v ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. dovolání. Nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že „žalobce chtěl již před zmeškáním směn ve dnech 15. - 16.4.1996 ukončit pracovní poměr“ a že „zameškání směn v uvedených dnech bylo učiněno úmyslně, aby dosáhl ukončení pracovního poměru“, neboť ve výpovědi svědka R. N. před soudy obou stupňů spatřuje rozpory. Podle názoru žalobce v řízení bylo prokázáno pouze to, že „došlo k absencím ve dnech 15.a 16.4.1996“ a že žalobce „po těchto absencích pojal úmysl ukončit pracovní poměr u žalované“, což podporují jeho podání ze dne 18.4.1996 a 23.4.1996; v této souvislosti žalobce namítá, že nebylo vyvráceno ani jeho tvrzení, že k absenci v těchto dnech došlo u něho ze zdravotních důvodů. Žalobce odvolacímu soudu také vytýká, že se nezabýval tím, že žalovaná uvedla v okamžitém zrušení pracovního poměru nepravdivé údaje, a to „absence ve dnech 22.4. až 2.5.1996“, přestože byla informována o jeho pracovní neschopnosti od 17.4.1996; z toho dovozuje, že „postup žalované nebyl v souladu s ustanovením § 55 zák. práce“. Navrhl, aby dovolací soud rozsudek odvolacího zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle Občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 - dále jen „o.s.ř.“ (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony), a po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. a že jde o rozsudek, proti kterému je podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Žalobce podává dovolání proti rozsudku odvolacího soudu proto, že „rozhodnutí odvolacího soudu se opírá o skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování“, tedy z důvodu uvedeného v

ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř.

Podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu citovaného ustanovení rozumět výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo protože v hodnocení důkazů, popř. poznatků, které vyplývaly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti, je logický rozpor, nebo jestliže hodnocení důkazů odporuje ustanovením § 133 až § 135 o. s. ř. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva.

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry (např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není ve skutečnosti pro skutkové zjištění důležitý apod.). Znamená to, že hodnocení důkazů, a tedy ani skutkové zjištění jako jeho výsledek, z jiných než z výše uvedených důvodů nelze dovoláním úspěšně napadnout.

Skutkový závěr o tom, že „žalobce neomluvenou absencí v zaměstnání ve dnech 15. a 16.4.1996 úmyslně porušil pracovní kázeň se záměrem dosáhnout skončení pracovního poměru u žalované“, odvolací soud učinil (poté, co zopakoval důkaz výslechem svědka R. N.) - jak vyplývá z odůvodnění jeho rozsudku - z výsledků dokazování (zejména z výpovědi svědka R. N. a z listinného důkazu - dopisu žalobce ze dne 18.4.1996 označeného „Výpověď z pracovního poměru a žádost o vypracování pracovního posudku“), které zhodnotil způsobem vyplývajícím z ustanovení § 132 o. s. ř. Vysvětlil, proč ve vztahu k uvedeným skutkovým zjištěním uvěřil výpovědi svědka R. N. („jeho výpověď zcela koresponduje s písemností žalobce ze dne 18.4.1996, doručenou téhož dne na personální oddělení žalované“). Protože ostatní důkazy v tomto směru nepřinesly pro rozhodnutí věci podstatné poznatky, mají uvedená skutková zjištění oporu v provedeném dokazování; z odůvodnění napadeného rozsudku a z obsahu spisu je zřejmé, že odvolací soud pro uvedená zjištění vzal v úvahu jen skutečnosti, které vyplývaly z provedených důkazů a přednesů účastníků, že žádné skutečnosti, které v tomto směru byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo a které byly současně významné pro věc, nepominul a že v jeho hodnocení důkazů a poznatků, které vyplývaly z přednesů účastníků, není z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti logický rozpor.

Předestírá-li dovolatel vlastní hodnocení důkazů a z těchto důkazů činí jiné skutkové závěry než odvolací soud (že sice „došlo k absencím ve dnech 15. a 16.4.1996“, že však „žalobce až po těchto absencích pojal úmysl ukončit pracovní poměr u žalované, což podporují jeho podání ze dne 18.4.1996 a 23.4.1996“, a že „nebylo vyvráceno ani jeho tvrzení, že k absenci v těchto dnech došlo ze zdravotních důvodů“), napadá tak hodnocení důkazů soudem, které samo o sobě - jak uvedeno výše -

není způsobilým dovolacím důvodem.

Žalobce v dovolání rovněž namítá, že „postup žalované nebyl zcela v souladu s ustanovením § 55 zákoníku práce“, a odvolacímu soudu vytýká, že se nezabýval tím, že žalovaná uvedla v okamžitém zrušení pracovního poměru nepravdivé údaje, a to „absence ve dnech 22.4. až 2.5.1996“, přestože byla informována o jeho pracovní neschopnosti od 17.4.1996.

Tím však žalobce nenapadá nedostatečnou konkretizaci skutkového vymezení důvodu k okamžitému zrušení pracovního poměru, jak má na mysli ustanovení § 55 zák. práce. Ve skutečnosti dovolatel napadá věcnou správnost tvrzení žalované obsaženého v okamžitém zrušení pracovního poměru ze dne 2.5.1996 o tom, že žalobce se „dne 22.4.1996 až dosud nedostavil do zaměstnání bez řádné omluvy“; o toto tvrzení však odvolací soud své rozhodnutí neopírá a ani se k němu nevyjadřuje. Skutkový závěr o porušení pracovní kázně zvláště hrubým způsobem vztáhl odvolací soud jen k neomluveným absencím žalobce v zaměstnání ve dnech 15. a 16.4.1996. Protože odvolací soud k tvrzení žalované o nepřítomnosti žalobce na pracovišti ve dnech 22.4 až 2.5.1996 nepřihlížel ani při hodnocení míry intenzity porušení pracovní kázně, je zřejmé, že pro jeho skutkový i právní závěr nemělo toto tvrzení žádného významu. Proto ani případné zjištění „nepravdivosti“ údaje o neomluvené nepřítomnosti žalobce na pracovišti ve dnech 22.4 až 2.5.1996 by nemohlo na závěrech odvolacího soudu ničeho změnit.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelem tvrzeno), že by rozsudek odvolacího soudu byl postížen vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř., a protože není postížen ani jinou vadou, která by měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobce podle ustanovení § 243b odst. 1 části věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)